

Asia: VN/345/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 2 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MTK:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 2 §:n ja liitteen muuttamisesta

MTK:n yleiset huomiot koskien hallituksen esityksen valmistelua

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. MTK:n näkemyksen mukaan lakiesitys toimeenpanee Uusiutuvan energian direktiivin liitteen IX päivityksen (EU) 2024/1405 eli ns. delegoitu direktiivin sanatarkasti. Toimeenpanossa olennaista on lakiesityksessäkin todettu periaate, että merkityksellistä oli välttää kansallisesti tehtyjen raaka-aineluokitusten muuttumista A osan raaka-aineesta B osan raaka-aineeksi. Uusiutuvan energian direktiivin nojalla raaka-aineita voidaan lisätä liitteiden listalle, mutta niitä ei voida sieltä poistaa. Periaate on erittäin tärkeä takautuvan lainsäädännön välttämiseksi ja investointien oikeusvarmuuden toteuttamiseksi. MTK huomauttaa, että raaka-aineen siirto liitteen A osasta liitteen B osaan voi loukata edellä kuvattua periaatetta erityisesti tilanteessa, jossa 1,7% rajoitteen nostoa ei komissiossa myöhemmin hyväksyttäisi.

MTK:n kaksi huomiota hallituksen esityksen perusteluista, jotka vaativat vielä tarkentamista

Esityksen perusteluissa sivulla 7 todetaan: ”Suomessa ei ole vielä otettu käyttöön 1,7 prosentin rajoitusta näille raaka-aineille, mikä rajoittaisi Suomessa jaeltuja liitteen B osan raaka-aineista valmistettuja biopolttoaineita tai biokaasua. Toisaalta koska kansallista rajaa ei ole vielä asetettu, jakelijat ja biopolttoaineiden tuottajat voivat siirtyä laajemminkin käyttämään kyseisiä raaka-aineita. Tällöin tulisi harkittavaksi 1,7 prosentin rajan asettamista tai sen korottamista kansallisesti Suomen raportoidessa uusiutuvan energian tavoitteidensa täyttymistä EU:lle. Pyyntö rajan korottamisesta

tulisi tehdä 27 artiklan 2 kohdan 2 alakohdan mukaan komissiolle ja sille tulisi saada komission hyväksyntä.”

MTK:n näkemyksen mukaan, mikäli kansallisesti onnistutaan lisäämään biopolttoaineiden ja biokaasun osuutta käyttövoimana, voi 1,7% raja tulla meillä vastaan rajoitteena. Jos näin kävisi, tulisi Suomen kansallisesti korottaa kyseistä rajaa ja tehdä siitä 27 artiklan 2 kohdan 2 alakohdan mukainen hakemus komissiolle, että komissio voisi kansallisen korotuksen hyväksyä.

MTK ei yhdy esityksen sivulla 8 ympäristövaikutuksista todettuun spekulatiiviseen väittämään, ”että välikasveihin ja vakavasti huonontuneella maalla kasvatettavaan viljelykasveihin liittyisi markkinavääristymän ja maankäytön muutoksen riski, kun kysyntä näistä mahdollisesti raaka-aineista kasvaa.” MTK:n näkemyksen mukaan Suomessa biopolttoaineiden tuotanto viljelysmaalla ei ole aiheuttanut tai tulevaisuudessakaan aiheuta suoraa tai välillistä maankäytön muutosta maataloudessa käynnissä olevasta rakennekehityksestä johtuen, joka vapauttaa maata perinteisiltä viljelyskasveilta. Tältä osin tilanne voi poiketa eri osissa EU-aluetta tai maailmaa. Maankäytönmuutosten osalta Uusiutuvan energian direktiivi on alusta alkaen sisältänyt maankäytön muutoksia estävät artikkelit, jotka on myös kansallisessa lainsäädännössä toimeenpantu. Markkinavääristymien tai maankäytön muutoksien osalta vastaavan spekulatiivisen väitteen voisi pikemminkin esittää sähköpolttoaineiden sähkömarkkinoihin vaikuttavista markkinavääristymistä tai tuuli- ja aurinkovoiman metsäkatovaikutuksista, jotka ovat mittakaavaltaan paljon merkittävämmät kuin kerääjäkasvien viljelykiertojen kautta aiheuttama teoreettinen paine tulevaisuudessa maankäytön muutoksiin tai markkinavääristymiin.

Helsingissä 7.4.2025

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Anssi Kainulainen

Leena Kristeri

Energia-asiantuntija

Elinvoimajohtaja

Kainulainen Anssi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry